

©HLÉDNUTÍ PO VELETRHU

S vytrvalou pravidelností se již po devatenácté konal počátkem září mezinárodní veletrh Sběratel. Se stejným nasazením ve dnech jeho konání svítilo i slunce a přivedlo všem v hale veletrhu nevšední zážitky, který v kryté hale, tentokrát s výrazně odlišnými dispozicemi dokázal i jindy příjemné podnebí změnit doslova v saunu, která byla jakýmsi bezplatným bonusem.

Muzeum cenných papírů se i letos účastnilo tohoto nejvýznamnějšího setkání sběratelů v roce, které se u nás koná a jako v minulých letech, i letos jsme byli návštěvníkům k dispozici s bezplatným poradenstvím v naší zastoupených oborech. Mimo to jsme i letos připravili nevšední výstavku cenných papírů z oblasti sportu, které tak připomínaly jako skončené olympijské hry v Rio de Janeiru, tak i nevšední sportovní obory z celého světa. Malou vzpomínku jsme věnovali i Věře Čáslavské, která zemřela jen několik dní před zahájením veletrhu, na kterém sama v roce 2012 byla.

Náš prodejní prostor jsme letos zvětšili, což nám umožnilo lepší rozložení nabízených předmětů a lidem lepší prostor pro jejich výběr. I díky nabídce nových druhů sběratelských předmětů jsme zaznamenali zvýšený zájem o náš stánek. Zejména cestovní pasy byly v naší nabídce v tak širokém výběru vůbec poprvé. Výrazný zájem byl o losy a loterijní předměty a vůbec poprvé jsme zde nabízeli také platební karty. S nimi byla spojena také naše výzva „I ty se zapoj!“, směřující na nejširší naši veřejnost, aby nám pomohla s přípravou katalogu. Již na veletrhu jsme zaznamenali první zájem nejen lidí, ale také novinářů a tak mnohá média, jak klasická, tak internetová nám začínají pomáhat s podporou okolo všech našich aktivit.

Příští ročník bude již jubilejní, dvacátý, a tak se budeme opět v průběhu září 2017 těšit na Vaši přízeň a návštěvu.

NOVINKY

V poslední době se nám podařilo získat do našich sbírek řadu nových exemplářů, které vhodně doplňují ve všech sbírkách danou část. Podařilo se nám získat nově několik chybějících losů třídni i státní loterie, rozšířením kampaně s výzvou na sběr platebních karet se nám též daří častěji doplňovat nové přírůstky a ani sbírky cenných papírů nezůstávají opomenuty.

Dnes představíme dvě novinky ze sbírky českých akcií a dluhopisů a obě jsou svým způsobem unikátní. První má hned několik prvenství. Předně jde o jubilejní exponát s číslem 2550 ve sbírce domácích papírů. I přes tento úctyhodný počet se daří sbírku neustále doplňovat o nové přírůstky. Tento navíc výrazně posunul hranici směrem do minulosti. Dosud nejstarší zpracovaný kus v muzejních sbírkách byl z roku 1721 a ve sbírce české z roku 1761. Nyní se tento letopočet posouvá až do roku 1698, tedy na konec 17. století.

Jde o zvláštní formu státního dluhopisu, který byl ale vydán jmény čtyř pánů českých stavů ve prospěch státní pokladny, tehdy zvané Nejvyšší Bernica. Nařízení Sněmu Království Českého vydané 7. dubna 1698 dávalo pánům stavům povinnost vybrat 326.390 zlatých ve prospěch státní pokladny a to polovinou od jejich podaných a tou druhou od nich samých. Účelem půjčky bylo financování Osmansko-habsburských válek. Od roku 1683, kdy se podařilo odrazit masivní nápor tureckých vojsk u Vídně, se dařilo křesťanskému vojsku zatlačovat Turky zpět na Balkán. V bitvě u Zenty v roce 1697 došlo ke zdrcující porážce, po které u sultán Mustafa III. nucen přijmout v roce 1699 Karlovičský mír, kterým se vzdal definitivně nároku na Uhry a Sedmihradsko.

Kvitanice stvrzující výběr peněz byla vydána na „Hradě Pražském při Královském Auřadě Berničním“ dne 1. října 1698 jménem čtyř stavů, kterými byli svatovítský kanovník Christian Augustin Pfaltz z Ostriga, dále císařský a královský rada, skutečný komorník a zemský soudce pan Jaroslav Florián Švihovský, pán z Ryzemberka, Švihova, na Nalžovech etc., třetím byl rada komorního a dvorského soudu Václav Hložek ze Žampachu a čtvrtým byl nejvyšší strážmistr (Wachsmistr) nad městskými rotami a Primas královského Menšího města Pražského (dnes pozice starosty Malé Strany) František Vojtěch z Pecendorffu. Podobných dluhopisů bylo vydáváno velké množství s rozličnými letopočty i osobami, které se svým jménem pod dlužní úpis podepsali. Každopádně dochovaných a zachovalých kusů tolik není a tak máme v muzeu další nový exponát, který mapuje finanční dějiny našeho státu.

O plných 228 let je mladší druhý exponát, který je z doby první republiky. Jde rovněž o státní dluhopis, který vydala za Republiku Československou její Ústřední státní pokladna, kde byl dluhopis v knize státního dluhu také zapsán.

Emise státních slosovatečných dluhopisů z 2. března 1926 je poměrně známá a graficky patří mezi velmi dobře provedené papíry, které vytiskla tiskárna A. Haase v Praze. Konkrétně tento kus je však zajímavým svojí sérií a nominální hodnotou.

Šlo o 3% odškodňovací dluhopisy vydané za válečné půjčky výměnou za tuzemské vládní dluhopisy. Za každých 100 K válečné půjčky obdrželi majitelé 75 Kč této náhradní renty. Proto byly vydány nominálně 37,50 Kč, 75, 150, 750, 1.500, 3.750, 7.500, 15.000 a 37.500 Kč. Doposud se mezi sběrateli podařilo objevit série A, B, C, D, E tedy do nominálu 1.500 Kč, zde se nám poprvé objevila vyšší série F, ovšem ty nejvyšší nominály se prozatím zatím nevyhořily.

Jak je vidět, je stále co hledat a objevovat, protože je před námi stále bílá plocha „hic sunt leones“, Přestože jde zdánlivě o moderní historii, stále o ni mnoho nevíme a mozaiku každým dnem doplňujeme o nové a nové kousky.

A2545 – Státní dluhopis Československa vydaný 2.3.1926 v Praze >

A2550 - Dluhopis Sněmu Království Českého vydaný 1. 10. 1698 v Praze

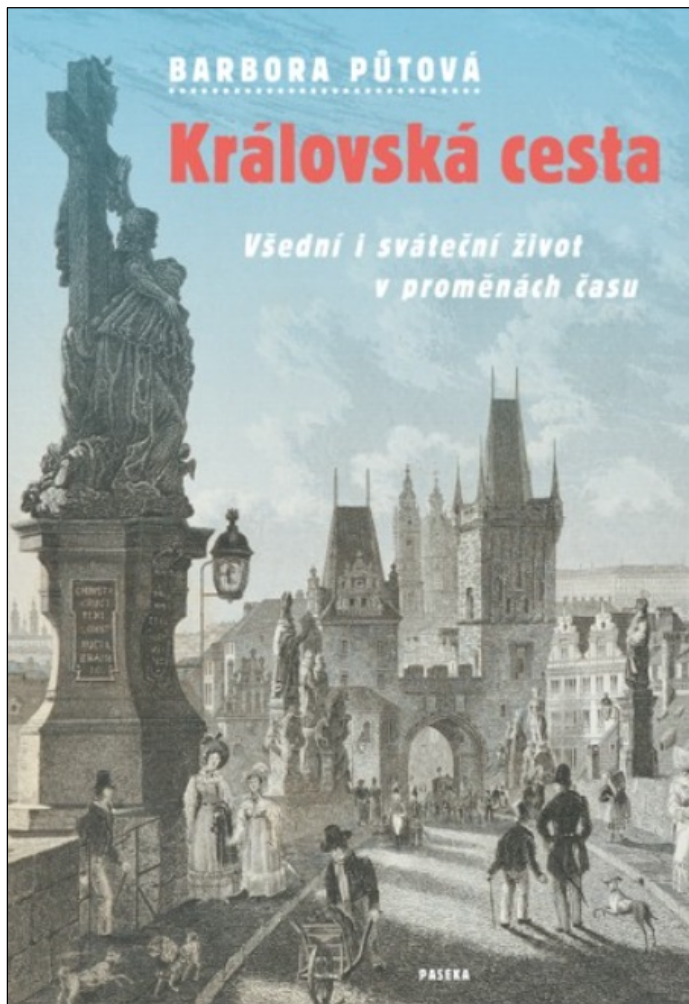
NOVÁ KNIHA

Každý milovník knih si je vědom, že snad každý den vychází na našem trhu nějaká nová knížka. Pokud má čtenář a milovník knih širší záběr od beletrie pro literaturu faktu, ani snad nemůže stačit nejen zachytit, ale zejména přečíst všechny ty krásné knihy.

Snad právě proto by Vám v záplavě všech knih mohla uniknout jedna, která stojí za Vaši pozornost. Knihu pod názvem Královská cesta. Všední i sváteční život v proměnách času vydalo právě v těchto dnech nakladatelství Paseka. Knihu napsala historička umění a antropoložka PhDr. Barbora Půtová, Ph.D. et Ph.D., která se věnovala v knize mnoha kapitolám života této tepny města. Knihu rozdělila do čtyř kapitol, které se věnují vzniku, symbolu a významu celé trasy, pojmenované Královskou cestou, po které procházeli městem panovníci při korunovacích, stejně jako proměně architektury domů na celé trase či stavbám již dávno zmizelým, zejména v důsledku vývoje města na přelomu 19. a 20. století.

Pro milovníky historie podnikání bude nepochybně nejzajímavější čtvrtá kapitola věnující se každodennosti ulic, řemeslům, živnostem, trhů a obchodům. Přirozeně, že nelze pominout ani hospody a vinárny, kterých na této cestě bylo kupodivu poměrně hojně. Asi neudiví to, že na této části spolupracovalo i naše muzeum a doplnilo řadu cenných informací do textu, tak poskytl mnohé exponáty ze svých sbírek, které v barevné příloze obohatili celou knihu. Ta měla vyjít v rámci edice „Zmizelá Praha“, ale nakonec se jí podařilo prosadit do volné řady Pragensíí.

Kniha má celkem 156 stran a obsahuje velké množství krásných, mnohdy doposud nepublikovaných fotografií a jistě potěší každého milovníka historie. Přejeme všem čtenářům příjemné čtení a poučení o historii Prahy.

» Obchod s léčebnými Ondřej Felix Hesse nachází několik desetiletí v Celetné ulici (čp. 586) na exponovaném místě v blízkosti Pašné brány, Anonym.

» Závod s oděvy pro hochy i dívky provozoval František Kreibig na Malém náměstí (čp. 439), nabízel zde oděvy hořavě i šité na míru.

a potenciální zákazníci. Hned za Pražskou branou mohli usednout v luxusní Café Français v Celetné (čp. 966), s nímž od počátku devadesátých let 19. století sousedilo knihkupecství a antikvariát Jakob B. Brandeis (1835–1912) na čp. 585. Další prodej obrázkových knih, tiskařský a nakladatelský průmysl v Celetné (čp. 982) provozoval Benedikt Klemperer. Na adrese Celetná čp. 568 sídlil obchod Józý Papeže, který nabízel dětskou konfekci a dámské prádlo. V Celetné se nacházel rytecký ústav I. B. Pichla. Firmu založil Ivan Bojislav Pichl (1850–1923) roku 1869 jako závod na výrobu kaučukových razítek, který roku 1885 rozšířil o kovorytecký a ražebnu zakoupením podniku Jana Kvasničky v Celetné ulici (čp. 585). Závod upozornil širší veřejnost na svůj sortiment účastí na výstavě Staré Prahy na Národopisné výstavě československé v Praze roku 1895. Zde I. B. Pichl zřídil „kutnohorský mincverk“, repliku středověké mincovny, v níž se předváděla historická ražba mincí.¹⁰⁶ Ačkoliv byla výroba v roce 1910 přestěhována na Letnou, prodejní závod nadále setrval na původní adrese v Celetné. Jeho výrobní sortiment byl

F. Kreibig,

největší speciální
závod s oděvy pro hochy
v Praze,

Malé náměstí číslo 11 n,
doporučuje bohatý výběr všeho
druhu hotového šatstva.

Obleky pro hochy od zl. 4.–
Svrohníky pro hochy od zl. 5.–

Elegantní anglické
žakety a kostýmy
pro děvčata.

☛ Při objednávkách na venek postará udání délky od krku k patě. 138

☛ Zásilky na výběr vyřizují se obratem pošty.

